

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURULU
KARARI

Karar Tarihi : 29.09.2020
Karar No : 2020/DK-İD/274

Gündem Konusu : Sosyal Ağ Sağlayıcı Hakkında Usul ve Esaslar

KARAR : İnternet Daire Başkanlığının hazırladığı tahrir ve eki incelenmiştir.

04.05.2007 tarihli ve 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun'un Ek 4'üncü maddesinin onuncu fıkrasına, 08.06.2011 tarihli ve 27958 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Teşkilât Yönetmeliği'nin 5'inci ile 11'inci maddelerine ve ilgili diğer mevzuata istinaden;

Ek'te yer alan "Sosyal Ağ Sağlayıcı Hakkında Usul ve Esaslar"ın onaylanarak Resmî Gazete'de yayımlanmak üzere T.C. Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığı Hukuk ve Mevzuat Genel Müdürlüğü'ne gönderilmesi ve yayımlanması aşamasında ihtiyaç duyulacak şekli değişikliklerin yapılabilmesini teminen icranın yetkilendirilmesi hususuna karar verilmiştir.

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumundan:

SOSYAL AĞ SAĞLAYICI HAKKINDA USUL VE ESASLAR

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1 – (1) Bu Usul ve Esasların amacı; sosyal ağ sağlayıcının yükümlülükleri ile bu yükümlülüklerin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

Madde 2 – (1) Bu Usul ve Esaslar, 22 nci madde saklı kalmak kaydıyla Türkiye’den günlük erişimi bir milyondan fazla olan yurt içi veya yurt dışı kaynaklı sosyal ağ sağlayıcıyı kapsar.

(2) Bu Usul ve Esasların uygulanmasında sosyal ağ sağlayıcının yükümlülükleri, içerik veya yer sağlayıcısı olmasından doğan sorumluluk ve yükümlülüklerini ortadan kaldırmaz.

(3) Bu Usul ve Esasların uygulanmasında internet ortamında yapılan yayının sadece belirli bir kısmında sosyal etkileşim amaçlı içeriğe yer veren gerçek veya tüzel kişiler sosyal ağ sağlayıcı olarak değerlendirilmez.

(4) Kişisel internet siteleri, elektronik ticaret siteleri ve haber siteleri gibi sosyal etkileşim amaçlı içeriğin ikincil ve yan bir hizmet olarak sunulduğu platformlar kapsam dışındadır.

Dayanak

Madde 3 – (1) Bu Usul ve Esaslar, 4/5/2007 tarihli ve 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanununun Ek 4 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4 – (1) Bu Usul ve Esaslarda geçen;

- a) Başkan: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Başkanı,
- b) Birlik: Erişim Sağlayıcıları Birliğini,
- c) Erişimin engellenmesi: Alan adından erişimin engellenmesi, IP adresinden erişimin engellenmesi, içeriğe (URL) erişimin engellenmesi ve benzeri yöntemler kullanılarak erişimin engellenmesini,
- ç) İçeriğin çıkarılması: İçerik veya yer sağlayıcılar tarafından içeriğin sunuculardan veya barındırılan içerikten çıkarılmasını,
- d) İçerik sağlayıcı: İnternet ortamı üzerinden kullanıcılara sunulan her türlü bilgi veya veriyi üreten, değiştiren ve sağlayan gerçek veya tüzel kişileri,
- e) İnternet ortamı: Haberleşme ile kişisel veya kurumsal bilgisayar sistemleri dışında kalan ve kamuya açık olan internet üzerinde oluşturulan ortamı,
- f) Kurum: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunu,
- g) Kanun: 4/5/2007 tarihli ve 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunu,
- ğ) Sosyal ağ sağlayıcı: Sosyal etkileşim amacıyla kullanıcıların internet ortamında metin, görüntü, ses, konum gibi içerikleri oluşturmalarına, görüntülemelerine veya paylaşmalarına imkân sağlayan gerçek veya tüzel kişileri,

- h) Veri: Bilgisayar tarafından üzerinde işlem yapılabilen her türlü değeri,
 ı) Yer sağlayıcı: Hizmet ve içerikleri barındıran sistemleri sağlayan veya işleten gerçek veya tüzel kişileri,
 ifade eder.
 (2) Bu Usul ve Esaslarda geçen ve birinci fıkrada tanımlanmayan kavramlar için ilgili mevzuatta yer alan tanımlar geçerlidir.

İKİNCİ BÖLÜM

Temsilci Belirlenmesine İlişkin Yükümlülükler

Temsilci belirleme

Madde 5 – (1) Yurt dışı kaynaklı sosyal ağ sağlayıcı, yetkili en az bir kişiyi Türkiye’de temsilci olarak belirlemekle yükümlüdür.

Temsilcinin niteliği

Madde 6 – (1) Temsilci veya temsilciler, gerçek veya tüzel kişi olabilir.
 (2) Tüzel kişi olarak belirlenen temsilci veya temsilcilerin; Türkiye’de kurulmuş ve Türk mevzuatına göre tüzel kişiliğini kazanmış olması, gerçek kişi olarak belirlenen temsilci veya temsilcilerin Türk vatandaşı olması zorunludur.

Temsilcinin görevleri

Madde 7 – (1) Belirlenen temsilci veya temsilciler;
 a) Kurum, Birlik, adli veya idari makamlarca gönderilecek tebligat, bildirim veya taleplerin gereğinin yerine getirilmesini,
 b) Kişiler tarafından bu Kanun kapsamında yapılacak başvuruların cevaplandırılmasını,
 c) Raporlama yükümlülüğünün yerine getirilmesini,
 ç) Sosyal ağ sağlayıcının içerik veya yer sağlayıcı olmasından doğan sorumluluk ve yükümlülüklerinin yerine getirilmesini,
 d) Kanun kapsamındaki diğer yükümlülüklerin yerine getirilmesini,
 temin eder.

Temsilcinin iletişim bilgilerine yer verme

Madde 8 – (1) Sosyal ağ sağlayıcı, temsilci veya temsilcilerin Türkiye’deki tebligata yarar adresi ile e-posta adresine, kolayca görülebilecek ve doğrudan erişilebilecek şekilde internet sitesinde yer verir.
 (2) Kayıtlı elektronik posta adresi bulunan temsilci veya temsilcilerin bu bilgilerine birinci fıkra kapsamında internet sitesinde yer verilir.
 (3) Temsilci veya temsilcilerin iletişim bilgilerinde değişiklik olması durumunda bu değişikliklere derhal internet sitesinde yer verilir.

Temsilciye ait bilgilerin Kuruma bildirilmesi

Madde 9 – (1) Sosyal ağ sağlayıcı, temsilci veya temsilcilerin kimlik, unvan ve iletişim bilgilerini Kuruma bildirmekle yükümlüdür.
 (2) Bu madde kapsamında bildirilen bilgilerde değişiklik olması durumunda, bu değişiklikler derhal ve en geç yirmi dört saat içinde Kuruma bildirilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Diğer Yükümlülükler

Kişiler tarafından yapılan başvuruların cevaplandırılması

Madde 10 – (1) Yurt içi veya yurt dışı kaynaklı sosyal ağ sağlayıcı, Kanun'un 9 ve 9/A maddeleri kapsamındaki içeriklere yönelik olarak kişiler tarafından yapılacak başvurulara cevap vermekle yükümlüdür.

(2) Sosyal ağ sağlayıcı, kişiler tarafından yapılacak başvuruların kolaylıkla alınabilmesi ile başvurunun Türkçe dil seçeneği kullanılarak yapılabilmesini sağlar.

(3) Sosyal ağ sağlayıcı, başvuruları başvurudan itibaren en geç kırk sekiz saat içinde olumlu ya da gerekçesi belirtilmek kaydıyla olumsuz cevap verir. Türkçe yapılan başvuruların Türkçe cevaplanması zorunludur.

Raporlama

Madde 11 – (1) Yurt içi veya yurt dışı kaynaklı sosyal ağ sağlayıcı, kendisine bildirilen içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi kararlarının uygulanmasına ve kişiler tarafından yapılacak başvurulara ilişkin istatistiksel ve kategorik bilgileri içeren Türkçe hazırlanmış raporları altı aylık dönemlerle Kuruma bildirir.

(2) Bu madde kapsamında kişilerin başvurularına ilişkin sosyal ağ sağlayıcı tarafından hazırlanan rapor, kişisel verilerden arındırılmak suretiyle sosyal ağ sağlayıcının kendi internet sitesinde de yayınlanır.

(3) Bu maddenin uygulanmasında raporların hazırlanma ve internet sitesinde yayınlanma usulü ile Kuruma bildirim şekline ilişkin hususlar, Kurum tarafından belirlenerek sosyal ağ sağlayıcıya bildirilebilir.

Verilerin Türkiye'de barındırılması

Madde 12 – (1) Yurt içi veya yurt dışı kaynaklı sosyal ağ sağlayıcı, Türkiye'deki kullanıcıların verilerini Türkiye'de barındırma yönünde gerekli tedbirleri alır.

(2) Bu maddenin uygulanmasında temel kullanıcı bilgileri ile Kurum tarafından bildirilebilecek hususlara ilişkin verilerin Türkiye'de barındırılması yönünde gerekli tedbirlerin alınmasına öncelik verilir.

(3) Bu madde kapsamında alınan tedbirlere ilişkin olarak her raporlama döneminde Kurum tarafından bildirilen hususları da kapsayacak şekilde Kuruma bilgi verilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Temsilci Belirlenmesine İlişkin Yükümlülüklerin Yerine Getirilmemesi

İdari para cezası uygulanması

Madde 13 – (1) Temsilci belirlenmesine ilişkin yükümlülüklerini yerine getirmeyen sosyal ağ sağlayıcıya, Kurum tarafından bildirimde bulunulur.

(2) Bildirimden itibaren otuz gün içinde temsilci belirlenmesine ilişkin yükümlülüklerin yerine getirilmemesi hâlinde sosyal ağ sağlayıcıya Başkan tarafından on milyon Türk Lirası idari para cezası verilir.

(3) Verilen idari para cezasının tebliğinden itibaren otuz gün içinde temsilci belirlenmesine ilişkin yükümlülüklerin yerine getirilmemesi hâlinde Başkan tarafından otuz milyon Türk Lirası daha idari para cezası verilir.

Reklam yasağı uygulanması

Madde 14 – (1) İkinci kez verilen idari para cezasının tebliğinden itibaren otuz gün içinde temsilci belirlenmesine ilişkin yükümlülüklerin yerine getirilmemesi hâlinde Başkan tarafından Türkiye’de mukim vergi mükellefi olan gerçek ve tüzel kişilerin ilgili sosyal ağ sağlayıcısına yeni reklam vermesi yasaklanır.

(2) Reklam yasağı kararı uyarınca, sosyal ağ sağlayıcıyla yeni sözleşme kurulamaz ve sosyal ağ sağlayıcıya para transferi yapılamaz.

(3) Başkan tarafından verilen reklam yasağı kararı yayımlanmak üzere Resmî Gazete’ye gönderilir.

(4) Resmî Gazete’de yayımlanan reklam yasağı kararının uygulanmasına ilişkin hususlar ilgili kamu kurum ve kuruluşları tarafından takip edilir.

İnternet trafiği bant genişliğinin daraltılması

Madde 15 – (1) Reklam yasağı kararının verildiği tarihten itibaren üç ay içinde temsilci belirlenmesine ilişkin yükümlülüklerin yerine getirilmemesi hâlinde Başkan, sosyal ağ sağlayıcının internet trafiği bant genişliğinin yüzde elli oranında daraltılması için sulh ceza hâkimliğine başvurabilir.

(2) Başvurunun kabulüne ilişkin hâkim kararının uygulanmasından itibaren otuz gün içinde temsilci belirlenmesine ilişkin yükümlülüklerin yerine getirilmemesi hâlinde Başkan, sosyal ağ sağlayıcının internet trafiği bant genişliğinin yüzde doksan oranına kadar daraltılması için sulh ceza hâkimliğine başvurabilir.

(3) Hâkim internet trafiği bant genişliğinin yüzde doksan oranına kadar daraltılması hakkında vereceği kararında, yüzde elliden düşük olmamak kaydıyla, sunulan hizmetin niteliğini de dikkate alarak bir oran belirleyebilir.

Hâkim tarafından verilen kararlara itiraz

Madde 16 – (1) Hâkim tarafından verilen kararlara karşı Başkan tarafından 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu hükümlerine göre itiraz yoluna gidilebilir.

Hâkim tarafından verilen kararların uygulanması

Madde 17 – (1) Hâkim tarafından verilen kararlar erişim sağlayıcılara bildirilmek üzere Kuruma gönderilir. Kararların gereği, bildirimden itibaren derhâl ve en geç dört saat içinde erişim sağlayıcıları tarafından yerine getirilir.

Temsilci belirlenmesine ilişkin yükümlülüklerin yerine getirilmesi

Madde 18 – (1) Temsilci belirlenmesine ilişkin yükümlülüklerin yerine getirilmesi hâlinde; verilen idari para cezalarının dörtte biri tahsil edilir, reklam yasağı kaldırılır ve hâkim kararları kendiliğinden hükümsüz kalır. İnternet trafiği bant genişliğine yapılan müdahalenin sona erdirilmesi için erişim sağlayıcılara Kurum tarafından bildirim yapılır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Diğer Yükümlülüklerin Yerine Getirilmemesi

Kişiler tarafından yapılan başvuruların cevaplandırılması yükümlülüğünün yerine getirilmemesi

Madde 19 – (1) Kişiler tarafından yapılan başvuruların cevaplandırılması yükümlülüğünü yerine getirmeyen sosyal ağ sağlayıcıya Başkan tarafından beş milyon Türk Lirası idari para cezası verilir.

(2) Kurum, başvuruçunun şikâyeti üzerine, sosyal ağ sağlayıcının birinci fıkra kapsamındaki yükümlülüğün yerine getirilip getirilmediğini inceler.

(3) Kurum, birinci fıkrada belirtilen yükümlülüğün yerine getirilmediği gerekçesiyle yapılan başvuruları raporlama dönemlerinde toplu olarak değerlendirir.

(4) Kurum tarafından yapılacak değerlendirmede;

(a) Sosyal ağ sağlayıcının yükümlülüğünü etkin bir şekilde yerine getirmek için gerekli sistemleri kurup kurmaması,

(b) Sosyal ağ sağlayıcının belirli kişilere veya kurumlara düzenli olarak olumsuz cevap vermesi,

(c) Bu Usul ve Esaslarda belirlenen süreye sistematik olarak aykırı davranması,

(ç) Başvurulara verilen olumsuz cevapların gerekçesiz olması, hususları göz önünde bulundurulur.

Raporlama yükümlülüğünün yerine getirilmemesi

Madde 20 – (1) Raporlama yükümlülüğünü yerine getirmeyen sosyal ağ sağlayıcıya Başkan tarafından on milyon Türk Lirası idari para cezası verilir.

ALTINCI BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

İdari ve adli para cezalarının uygulanması

Madde 21 – (1) Yurt dışı kaynaklı sosyal ağ sağlayıcı hakkında Kanunun 8 ve 8/A maddeleri kapsamında verilecek olan idari para cezaları bir milyon Türk Lirası olarak verilir.

(2) Yurt dışı kaynaklı sosyal ağ sağlayıcı hakkında Kanunun 8 inci ve 9 uncu maddeleri kapsamında verilecek olan adli para cezaları elli bin gün olarak verilir.

(3) İdari para cezasını gerektiren ihlallerin bir yıl içinde her bir tekrarında cezalar bir kat artırılarak uygulanır.

Hukuki sorumluluk

Madde 22 – (1) Hukuka aykırılığı hâkim veya mahkeme kararı ile tespit edilen içeriğin sosyal ağ sağlayıcıya bildirilmesi durumunda, bildirimle rağmen yirmi dört saat içinde içeriği çıkarmayan veya erişimi engellemeyen sosyal ağ sağlayıcı, doğan zararların tazmin edilmesinden sorumludur.

(2) Bu hukuki sorumluluğun işletilmesi için içerik sağlayıcının sorumluluğuna gidilmesi veya içerik sağlayıcıya dava açılması ile sosyal ağ sağlayıcının Türkiye'den günlük erişiminin bir milyondan fazla olması şartı aranmaz.

Taleplerin deęerlendirilmesi

Madde 23 – (1) Sosyal aę sağlayıcı, Türkiye'den günlük erişiminin bir milyonun altında olması durumunun süreklilik arz ettiği hallerde, bu Usul ve Esasların 22 nci maddesi saklı kalmak kaydıyla kapsam dışında olduğuna dair Kuruma talepte bulunabilir.

(2) Yapılan teknik değerlendirme neticesinde bu talebin uygun bulunması halinde, Kurum sosyal aę sağlayıcıya bu Usul ve Esasların 22 nci maddesi saklı kalmak kaydıyla kapsam dışında olduğunu bildirir.

(3) Kurum, sosyal aę sağlayıcının Türkiye'den günlük erişiminin bir milyondan fazla olduğunu tespit ederse, yeniden kapsamda olduğuna dair bildirimde bulunur.

Tereddütlerin giderilmesi

Madde 24 – (1) Bu Usul ve Esasların uygulanması sırasında doğacak tereddütleri gidermeye, uygulama birliğini sağlayacak gerekli düzenlemeleri yapmaya, bu Usul ve Esaslarda yer almayan konularda ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde karar vermeye Başkan yetkilidir.

Yürürlük

Madde 25- (1) Bu Usul ve Esaslar yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 26- (1) Bu Usul ve Esaslar Başkan tarafından yürütülür.